

MEEdeleer

Nieuwsbrief vol vitamines voor de voedselbanken

Voorwoord

Gezien een aantal knelpunten hebben meerdere voedselbanken gevraagd om een tussentijdse evaluatie van de huidige toelatingscriteria. Zoals jullie ongetwijfeld weten, is hiervoor een werkgroep opgericht die bestaat uit voedselbankvertegenwoordigers met veel praktische intake-ervaring. Samen met het landelijk bestuurslid Klanten komt deze werkgroep periodiek met wijzigingsvoorstellen, die uiteindelijk aan de Algemene Ledenvergadering worden voorgelegd. Door verloop van leden van deze werkgroep is er dringend behoefte aan nieuwe collega's. Graag doe ik bij deze een beroep op vrijwilligers bij voedselbanken die de nodige intake-ervaring hebben én een bijdrage willen leveren aan deze belangrijke werkgroep. De gevraagde inspanning is beperkt: een paar besprekingen per jaar in

Houten en wat digitale contacten. Vragen over deze werkgroep en aanmeldingen kunnen gestuurd worden naar rob.van.gerven@voedselbankennederland.nl. Alvast hartelijk bedankt!

Leo Wijnbelt
Voorzitter Voedselbanken Nederland

Inhoudsopgave:

AH actie	2
Nieuwe locatie Groente & Fruitbrigade	2
Lintje uitgereikt	2
Overbelading voertuigen aanpakken	2
Inruil bestelauto	2
Handreiking Huisvesting Voedselbank	3
Allergeneninformatie strengere controle	3
Basistraining Voedselveiligheid	3
Nieuwe workshop Plaagdierbeheersing en Hygiëne & Schoonmaak	4
Toegankelijkheid van informatie voor de inspectie	4
Top 15 Voedingsbodem	4
Voedselbank succesverhalen: Groningen	5
Voedselbank Rotterdam is jarig!	5
Kalender	5

Bezoek Oekraïense Voedselbank

Op 24 en 25 mei jl. brachten Nadiya Borysenko en Nataliia Radetska, twee bestuursleden van de Oekraïense Voedselbank, een bezoek aan Voedselbanken Nederland waarbij Tom Hillemans de gastheer was.

Van links naar rechts: Henk van der Mee, Angela Frigo, Nataliia Radetska, Jacques Vandenschrik, Nadiya Borysenko, Tom Hillemans, Pieter Nijman en Robert Schotman.

Met de ondersteuning van de Europese Federatie van Voedselbanken (FEBA) is de Oekraïense Voedselbank, die al sinds 2014 lid is van de FEBA, bezig om een plan op te

stellen hoe zij de voedselbankactiviteiten na de oorlog moeten voortzetten omdat er nu door de oorlog heel veel zaken zijn gewijzigd. Om ideeën op te doen en input te vergaren

was een bezoek aan Voedselbanken Nederland ingepland.

Op 24 mei stond alles in het teken van input voor het plan. Daarom was ook Jacques Vandenschrik, president van FEBA, en Angela Frigo, Secretaris Generaal, aanwezig evenals de bestuursleden Voedselbanken Nederland, naast Tom Hillemans ook Robert Schotman (penningmeester), Pieter Nijman (voedselverdeling & logistiek) en Henk van der Meer (voedselveiligheid).

Op 25 mei hebben Nadiya en Nataliia een uitgebreid bezoek gebracht aan de Voedselbank Arnhem waarbij ook Rob van Gerven, bestuurslid klanten, namens VBN aanwezig was. Bezocht werd de RDC en de voedselbank, alwaar zij de vele werkprocessen konden zien. Hierna ging de delegatie naar een uitgiftepunt in Arnhem en een uitgiftepunt met een winkelconcept.

Tijdens het bezoek kwam ook de invulling van noodhulp ter sprake. Afsgesproken werd dat er elke week een grote vrachtauto vanuit België naar de voedselbanken in Oekraïne gaat met een assortiment aan producten.

AH actie

Albert Heijn houdt van 29 augustus tot en met 4 september een landelijke winkelactie ten behoeve van de voedselbanken met als thema "Op een lege maag kan je niet leren". Tijdens deze actie, die een herhaling is van vorig jaar, worden houdbare producten ingezameld. Over de exacte samenstelling van het in te zamelen pakket zijn we nog in gesprek. Uit ervaring weten we dat dergelijke acties meer opleveren als er vrijwilligers van de voedselbank tijdens de actieperiode aanwezig zijn. Een tip hierbij is om contact te leggen met lokale serviceclubs als Kiwanis, Lions, Rotary, Scoutingclubs etc. om een dagje mee te helpen. Het advies is, ook gezien de aankomende zomerperiode, vrijwilligers en serviceclubs nu al op te gaan schalen. Binnenkort volgt meer informatie

Getoonde producten zijn niet definitief, actiebeeld uit 2021

met ook de definitieve productenlijst en de deelnemende filialen aan deze winkelactie.

Nieuwe locatie Groente & Fruitbrigade

Groente & Fruitbrigade is de op een na grootste leverancier van Voedselbanken Nederland. De stichting heeft als missie om iedere voedselbankklant elke week te voorzien van verse groente & fruit.

Op 19 mei vond de feestelijke opening van de nieuwe locatie in IJsselmuider plaats. "Het is een feestdag", aldus Leo Wijnbelt tijdens de opening. Een feestdag voor ons, voor de lokale telers (ook dankzij de flinke regenbui) en voor de klanten van de voedselbank.

Samen maken we gezonder eten mogelijk. Onze ambitie: 1 kg groente & fruit, elke week, voor iedere voedselbankklant, komt met deze 3e loot aan onze stam een stap dichterbij. Wij zijn vliegend van start gegaan met dank aan de telers uit de regio.

Heb je vragen of wil je onze nieuwsbrief ontvangen? Mail ons gerust op communicatie@groentefruitbrigade.nl

Overbelading voertuigen aanpakken

De voedselbanken benutten hun voertuigen zo goed mogelijk. Helaas kan dit resulteren in overbelading. Er kunnen sancties worden opgelegd als er sprake is van overbelading van voertuigen:

- Het voertuig weegt meer dan is toegestaan volgens het kenteken.
- De asdruk per as is groter dan volgens het kenteken mag.

De vervoerder is altijd aansprakelijk in geval van strafrechtelijke handhaving. Een verlader kan medeaansprakelijk zijn. Het digitaal toezicht richt zich op de kentekenhouders, meestal de eigenaar, in het geval van de voedselbank: het bestuur.

Logistieke verbetering betekent voor de voedselbanken ook nadenken over overbelading. Rijd men regelmatig te zwaar beladen dan is het goed als het bestuur nadenkt over het anders inrichten van het logistieke

proces, eventueel met een groter voertuig. Omdat veel voedselbanken met dit probleem kampen is het ook goed om de samenwerking met elkaar aan te gaan. De bestemmingsreserve logistiek ondersteunt deze samenwerking door een hogere bijdrage te geven aan samenwerkende voedselbanken. Kijk voor meer regels en voorbeelden voor belading op [Inspectie Leefomgeving en Transport](#).

Lintje uitgereikt

Marlies van Amerongen is een zeer actief, ondernemend maar vooral ook innemend persoon, buitengewoon betrokken en prettig om mee te werken. Ze doet wat ze belooft en levert hoge kwaliteit werk af, altijd met een glimlach. Zij kreeg op 26 april jl. de Koninklijke onderscheiding uitgereikt door burgemeester Carol van Eert van de gemeente Rheden; ze werd Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Marlies is vanaf het oprichtingsjaar 2005 in diverse rollen actief geweest bij de Voedselbank Arnhem en kort daarna ook in diverse rollen bij Voedselbanken Nederland. Zo heeft zij vanaf de start van de Vereniging het organisatorische deel van de Algemene Ledenvergaderingen voor haar rekening genomen. Ook is ze al bijna 30 jaar voorzitter van de Stichting Vrienden van het H.A. Lorentzhuis in Velp en sinds 2008 als vrijwilliger betrokken bij Stichting Het Oeverhuis in Arnhem. De onderscheiding werd uitgereikt in een lokale boekhandel in haar woonplaats waar ze dacht naar toe te komen om een aantal zaken te bespreken maar ze werd compleet verrast toen de burgemeester haar die morgen, als eerste in haar woonplaats, het speldje opspeldde.

Inruil bestelauto

Wanneer een voedselbank een zwaardere bestel- of vrachtauto aanschaft, ruilt men soms een lichtere, maar nog goed bruikbare bestelauto in. Deze inruilauto kan uitstekend geschikt zijn voor een andere voedselbank. Als operationeel team beoordelen we de logistieke investeringsbijdragen en weten we wie er mogelijk een inruilauto beschikbaar heeft. We kennen echter niet alle investeringsplannen van de voedselbanken. Daarom het advies: ben je van plan een auto in te ruilen, biedt die dan allereerst aan via de "Voorraadplank".

Handreiking Huisvesting Voedselbank

Regelmatig komen er vragen binnen om advies of support over zaken als huisvesting, inrichting, logistiek, ventilatie of andere operationele onderwerpen. Deze vragen zijn willekeurig gericht aan het Service Centrum, individuele bestuursleden, het operationeel team of aan één van de gespecialiseerde teams. Soms gekoppeld aan een verzoek om financiële ondersteuning.

Wanneer een voedselbank verhuisplannen

heeft of de organisatie wil wijzigen (bijvoorbeeld omschakelen naar keuzemodel) spelen veel facetten een rol. Indien er dan vanuit één discipline advies wordt gegeven, bestaat het gevaar dat ander facetten onderbelicht blijven.

Op verzoek van het bestuur van Voedselbanken Nederland heeft een breed samengestelde adviesgroep een Handreiking Huisvesting Voedselbank samengesteld waarin allerlei aandachtspunten benoemd worden. Het gaat dan niet alleen om

huisvesting (locatie), maar ook over de keuze voor een uitgifteconcept en zaken als arbo, voedselveiligheid, ventilatie, logistiek, etc.

De Handreiking Huisvesting is te vinden op de Voedingsbodem onder "Documenten" in de groep "Voedselbank in praktijk". Wanneer er vragen zijn over huisvesting kan je één van de leden van de adviesgroep (zie Handreiking) hierover benaderen via het Service Centrum: welkom@voedselbankennederland.nl.

Allergeneninformatie strengere controle

De NVWA gaat strenger optreden als de allergeneninformatie niet op de juiste wijze wordt weergegeven.

De aanwezigheid van allergenen en de juiste wijze van declaratie van allergenen heeft in 2022 extra aandacht van de Voedsel- en Warenautoriteit NVWA.

Het gaat hierbij onder meer om niet voorverpakte levensmiddelen. Bijvoorbeeld brood- en banketproducten van de bakker of producten van de slager of visboer. Dergelijke winkeliers mogen ter plekke hun producten verpakken zonder etiket. De winkelier moet wel allergeneninformatie geven als de klant daarom vraagt. Dat mag mondeling of schriftelijk, bijvoorbeeld met een publicatie in de winkel, zodat de klant er kennis van kan nemen.

Wat betekent dit voor de voedselbanken?

- De NVWA geeft in artikel 5d van infoblad 76 aan dat medewerkers van de voedselbank desgevraagd allergenenin-

formatie moeten kunnen geven bij niet voorverpakte producten. Dit betekent dat bij dergelijke producten de allergeneninformatie moet worden opgevraagd bij de leverancier. Brood dat de voedselbanken ontvangen van de bakker, is doorgaans wel verpakt in een plastic zak, maar

zonder etiket. Om klanten op de allergeneninformatie te wijzen, kan er een flyer met deze informatie worden ingezet op het publicatiebord. Een voorbeeld van zo'n flyer voor brood staat op Voedingsbodem.

- De voedselbanken ontvangen ook regelmatig producten zonder etiket of met een etiket in een vreemde taal. Dan kan de voedselveiligheidsinformatie (waaronder ook de allergeneninformatie) op het mededelingenbord worden vermeld.
- Ook bij het klein verpakken of portioneren van grootverpakkingen moeten producten worden voorzien van een etiket met allergenen- en andere voedselveiligheidsinformatie.

De eisen gelden nu ook al. Nieuw is dat er strengere sancties komen op overtreding. Mogelijk zullen onze inspectiebedrijven Houwers Groep en Sensz hier extra aandacht aan besteden tijdens de jaarlijkse inspectie.

Basistraining Voedselveiligheid

Er zijn weer nieuwe cursusdata voor de training Voedselveiligheid. De cursus is bedoeld voor lokale coördinatoren of bestuursleden, die (mede-) verantwoordelijk zijn voor voedselveiligheid.

Na het volgen van deze ééndaagse cursus ben je in staat het lokale beleid vorm te geven en lokale vrijwilligers te trainen. Nevendoel van de cursus is contact maken met collega's van andere voedselbanken en ervaringen uitwisselen.

Cursusdata Handboek Voedselveiligheid in de praktijk

- dinsdag 23 augustus
- dinsdag 11 oktober

De cursus vindt plaats van 10:30 tot 15:30 uur bij het Servicecentrum van Voedselbanken Nederland te Houten.

Aanmelden

Wil je deze training volgen? Vol = vol, dus meld je snel aan via: teamvoedselveiligheid@voedselbankennederland.nl. Er geldt: maximaal 15 deelnemers en maximaal 2 deelnemers per voedselbank. Heb je belangstelling, maar kan je niet op de geplande data? Stuur ons een berichtje via bovenstaand e-mailadres. We informeren je als er weer nieuwe cursusdata bekend zijn.

Nieuwe workshop Plaagdierbeheersing en Hygiëne & Schoonmaak

Heb je eerder de cursus 'Handboek Voedselveiligheid in de praktijk' gevolgd? Dan biedt deze ééndaagse workshop een mooie verdieping.

Voor coördinatoren en bestuursleden voedselveiligheid die eerder de cursus 'Handboek Voedselveiligheid in de praktijk' hebben gevolgd, is er al een aantal jaren een workshop waarin de onderwerpen Temperatuurborging en Kwaliteit & Houdbaarheid worden behandeld. Er is nu een tweede workshop waarin wordt ingegaan op de onderwerpen Plaagdierbeheersing en Hygiëne & Schoonmaak.

Deze workshop zal worden gegeven op locatie bij een voedselbank. Voor Plaagdierbeheersing zal in de praktijk van een voedselbank worden bekeken welke maatregelen genomen kunnen worden om plaagdieren te weren en op zoek worden gegaan naar sporen van plaagdieren. In deze workshop wordt er na de presentatie in kleine groepen verder gesproken, zodat lokale ervaringen uitgewisseld kunnen worden.

Onderwerpen die aan bod komen

1. Beheersing van plaagdieren. Hoe kan je ervoor zorgen dat overlast door muizen of andere plaagdieren kan worden beheerst? We laten in de praktijk zien hoe dat kan en waar je op moet letten.

2. Hygiëne en Schoonmaak. Hoe kan de voedselbank inhoud geven aan een goede werkwijze voor schoonmaak? Wat is het belang van goede hygiëne maatregelen en wat komt daar in de praktijk bij kijken?

Cursusdata

- maandag 22 augustus
- maandag 10 oktober

De cursus vindt plaats van 10:30 tot 15:30 uur bij Voedselbank Neder Veluwe te Wageningen.

Aanmelden

Wil je deze training volgen? Vol = vol, dus meld je snel aan via: teamvoedselveiligheid@voedselbankennederland.nl. Er geldt: maximaal 15 deelnemers en maximaal 2 deelnemers per voedselbank. Heb je belangstelling, maar kan je niet op de geplande data? Stuur ons een berichtje via bovenstaand e-mailadres. We informeren je als er weer nieuwe cursusdata bekend zijn.

Toegankelijkheid van informatie voor de inspectie

Bij iedere voedselbank vindt jaarlijks een inspectie plaats door Houwers Groep of Sensz. Deze inspecties

vinden onaangekondigd plaats. Daardoor kan het gebeuren dat de coördinator voedselveiligheid van de voedselbank (of RDC) niet aanwezig is tijdens het bezoek van de inspecteur.

In de praktijk blijkt het dan regelmatig te gebeuren dat documenten waar de inspecteur naar vraagt, niet kunnen worden gevonden door de medewerker van de voedselbank. Denk hierbij aan een exemplaar van het meest recente Handboek Voedselveiligheid, temperatuurlijsten, het rapport van de ongediertebestrijder e.d. Dit geeft een tekortkoming in het rapport van de inspecteur, dus een lagere score voor het

Groencertificaat. Dat is erg jammer, omdat in zulke gevallen deze documentatie meestal wel degelijk aanwezig is. Zorg er dus voor dat zulke documentatie op 1 plek bij elkaar zit (digitaal of op papier) en dat de medewerkers op de hoogte zijn van de plaats waar dat staat.

Top 15 Voedingsbodem

Sinds 1 maart van dit jaar hebben we zicht op welke documenten het meest geraadpleegd worden op Voedingsbodem. We hebben de top 15 opgesteld van documenten die in maart, april en mei het meest zijn bekeken. Voedingsbodem telt inmiddels 735 gebruikers.

1. Handleidingen voor Voedselbank.NU: 185 keer
2. Info bulletin December 2021 – Thermometers, temperatuur meten, kalibreren: 171 keer
3. Handboek Voedselveiligheid 2022 Versie 4: 169 keer
4. Infobulletin Januari 2022 Koelketenbewaking: 140 keer
5. Reglement Bestemmingsreserve Logistiek 2021: 97 keer
6. Infobulletin Januari 2022 Inrichting voedselbank: 95 keer
7. Toekenningscriteria Aanvraag voedselpakket per 1 januari 2022: 94 keer
8. Infobulletin Januari 2022 Ongedierte bestrijding: 77 keer
9. Info-bulletin Februari 2022 Rookworsten: 70 keer
10. Voedselbankreglement: 70 keer
11. Overzicht Keuze Concept voedselbanken per 31 december 2021: 70 keer
12. Houdbaarheidstabel NWWA, Bijlage Infoblad 76: 66 keer
13. Webtraining voedselveiligheid: 65 keer
14. Relatiebeheerders verdeling over de regio's: 61 keer
15. Bestemmingsfondsen en bestemmingsreserves: 60 keer

Documenten die informatie geven over voedselveiligheid zijn, zo blijkt, het meest in trek.

TIP: De documenten op Voedingsbodem zijn gerubriceerd op 24 themategels. Als je weet onder welke tegel een document zit wat je zoekt, klik je op die tegel. Soms kom je sneller bij een document als je boven in de balk op het zoeksymbool klikt en één of meerdere kernwoorden intoetst. Dan krijg je een selectie van alle documenten op Voedingsbodem die die kernwoorden bevatten.

Voedingsbodem gebruiken

Nog geen gebruiker van Voedingsbodem? Op www.voedselbankennederland.nl tref je onderaan in de groene balk een link naar 'Onze Voedingsbodem'. Onder het kopje 'Onze vrijwilligers' daar vlak boven staat een korte handleiding.

Je kunt Voedingsbodem ook raadplegen op i-pad of mobiel.

Voedselbank succesverhalen: Groningen

Om voedselbanken door heel Nederland handvatten te geven om de uitdagingen aan te gaan, wil Voedselbanken Nederland in kaart brengen welke innovatieve en succesvolle aanpakken en initiatieven er de afgelopen jaren uitgevoerd zijn op het gebied van voedselverwerking.

Voedselbanken Nederland heeft Deloitte gevraagd om de succesvolle aanpakken en initiatieven te analyseren, succesfactoren te identificeren en deze op praktische wijze inzichtelijk te maken voor alle voedselbanken in Nederland. We lichten de komende periode in de MEEdeleer verschillende voedselbanken uit die hiervoor zijn benaderd. Deels zijn dat voedselbanken waarbij de voedselverwerking in het algemeen wordt

uitgelicht en deels voedselbanken met bijzondere initiatieven. In deze MEEdeleer Voedselbank Groningen.

VB Groningen: lokale verbinding

Voedselbank Groningen zet naast haar operationele voedselverwerking doelbewust in op verbinding met haar omgeving. Door samen te werken met scholen, kerken en studentenverenigingen vergroot zij de naamsbekendheid van de voedselbank en daarmee het aantal donaties en enthousiaste vrijwilligers. Daarnaast draagt zij hiermee bij aan het begrip van de omgeving voor klanten van de voedselbank.

Succes in cijfers

In totaal helpen wekelijks 200 vrijwilligers

samen met een flexibele schil aan kort-inzetbare vrijwilligers aan het uitdelen van voedsel aan 650 klanten, waarbij elke klant gemiddeld 45 producten aangeboden krijgt.

Meer informatie

Benieuwd naar alle succesverhalen van voedselbanken en de tips & adviezen? Bekijk het rapport op Voedingsbodem. Heb je vragen? Neem dan contact op met Paul van Berkel, Bestuurslid Voedselverwerking: paul.van.berkel@voedselbankennederland.nl

Nieuwtjes van andere voedselbanken

Voedselbank Rotterdam is jarig!

In 2002 stelden Clara en Sjaak Sies het eerste voedselpakket samen in het Rotterdamse Vreewijk. In de achtertuin van hun huisje, om precies te zijn.

Niet veel later doopten ze hun stichting 'voedselbank', naar Belgisch model.

En daarmee was de eerste Nederlandse vestiging een feit.

Nu, 20 jaar later, viert Voedselbank Rotterdam dus feest. "Dat we al zo lang nodig zijn is natuurlijk minder mooi", vertelt Helma Beker, Bestuurslid Voedselbank Rotterdam met portefeuille Voedsel en Fondsenwerving, Marketing en Communicatie. "Tegelijkertijd is dit een uitgelezen moment om onze vrijwilligers te bedanken en om meer 'exposure' te genereren."

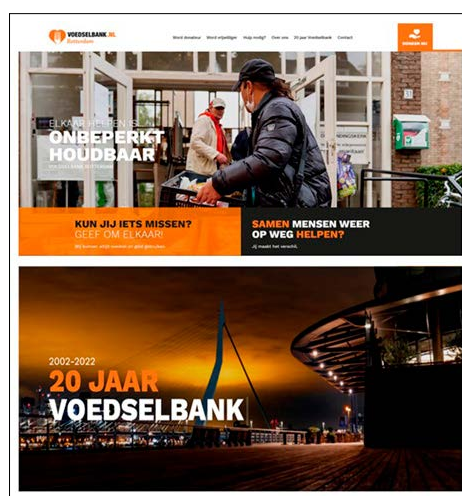
Online jubileumboek

Trots wijst ze naar haar computer. Op het beeldscherm is de gloednieuwe website van Voedselbank Rotterdam zichtbaar, ontworpen en gebouwd door Studio van der Meer. Naast de standaard functionaliteiten bevat de homepage een speciale knop die de bezoeker naar een jubileumboek leidt.

"Daar kun je kiezen uit 4 hoofdstukken", vervolgt het bestuurslid. "20 jaar verhalen, 20 jaar mensen, 20 jaar hulp en 20 jaar armoede. Al die hoofdstukken gaan we dit jaar verder vullen met artikelen, interviews, foto's en filmpjes. Ideeën genoeg, nu alleen nog de tijd vinden om alles uit te werken, haha."

Lekker scrollen

Er is al genoeg te zien. Helma roept dan ook

iedereen op om eens door het digitale plakboek te 'bladeren'. "Zo kun je een uitgebreid interview met onze chauffeur Jaap Euser lezen, het filmpje bekijken dat de bekende Rotterdamse blogster Liana Engibarjan van ons heeft gemaakt of gewoon scrollen langs foto's en krantenberichtjes uit de oude doos."

Tot slot doet ze een oproep. "Iedereen die nog leuke content over Voedselbank Rotterdam heeft liggen, kan deze input mailen naar MarCom@voedselbank.nl."

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van Voedselbanken Nederland. Eindredactie: Maaïke Visser Vormgeving: Walter Luykenaar Met dank aan: bestuursleden Voedselbanken Nederland en vele andere vrijwilligers bij de voedselbanken.

© Vereniging Voedselbanken Nederland Meidoornkade 19, 3992 AG Houten E-mail: welkom@voedselbankennederland.nl www.voedselbankennederland.nl

Overname van artikelen in andere publicaties is toegestaan. Vermelding van Nieuwsbrief Voedselbanken Nederland als bron wordt daarbij op prijs gesteld.

Kalender

Algemene ledenvergadering
Basistraining Voedselveiligheid
Workshop Plaagdierbeheersing & Hygiëne

3 september, 12 november
23 augustus, 11 oktober
22 augustus, 10 oktober

LinkedIn